

Менеджмент

УДК 338.2:004.738.5

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14315719>

Цифрова економіка України: управлінські аспекти

Залізнюк Вікторія Петрівна

доктор наук з державного управління, професор, завідувачка кафедри
публічного управління та адміністрування, Державний торговельно-

економічний університет, м. Київ, Україна,

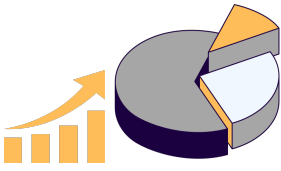
<https://orcid.org/0000-0002-7014-0207>

Прийнято: 22.11.2024 | Опубліковано: 08.12.2024

***Анотація Мета.** Стаття присвячена дослідженню управлінських аспектів цифрової економіки України.*

***Методи.** Для реалізації поставленої мети дослідження застосовувалися такі методи: критичний аналіз наукових джерел – для виявлення основних тенденцій та викликів цифровізації в Україні; метод синтезу – для інтеграції різних підходів до управління цифровими трансформаціями в економіці; табличний і графічний методи – для наочного порівняння й візуалізації даних; метод наукового абстрагування – для формулювання загальних тенденцій і перспектив управління цифровою економікою.*

***Результати.** Установлено, що цифрове суспільство, зокрема цифрова економіка, є сучасним трендом, який потребує швидкої адаптації та підготовки до нових викликів. Зазначено, що цифровізація є ключовим чинником розвитку сучасної економіки, який стимулює трансформацію традиційних бізнес-моделей і створення нових форм взаємодії між учасниками ринку. Управління цифровою*

економікою має низку особливостей, зумовлених глобалізацією, цифровізацією та швидкими змінами в технологічному середовищі. Серед основних технологій, які сприяють цифровій трансформації компаній, виділено великі дані, зібрані з різних точок взаємодії, що завдяки машинному навчанню прискорюють розробку ефективних рішень і забезпечують генерацію знань у майже реальному часі. Іншою важливою технологією є штучний інтелект, який дозволяє аналізувати великі обсяги даних, інтегруючи передові інформаційні технології з наукою про менеджмент, що сприяє створенню інноваційних підходів до розв'язання управлінських задач. Використання систем штучного інтелекту в управлінні визначено важливим етапом розвитку як теоретичних, так і практичних аспектів менеджменту.

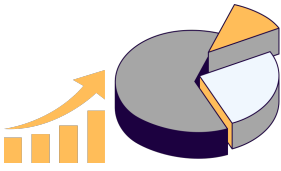
Висновки. Дослідження підтвердило, що цифровізація економіки України є ключовим інструментом підвищення конкурентоспроможності та інтеграції у світову спільноту. Управлінські аспекти цифрової економіки потребують адаптації до швидких технологічних змін і глобальних викликів. Україні необхідно створити сприятливі умови для розвитку цифрової економіки та залучення інвестицій у цифрову інфраструктуру. Основним чинником успіху є впровадження інноваційних технологій, зокрема штучного інтелекту, який підвищує ефективність управлінських процесів через автоматизацію складних завдань, точне прогнозування та персоналізовані рішення.

Ключові слова: технологічні інновації, електронне врядування, цифрові ресурси, економічна трансформація, управлінська ефективність.

Digital Economy of Ukraine: Management Aspects

Viktoriia Zalizniuk

D.Sc. (Public Administration), Professor, Head of the Department of Public Administration and Management, State University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-7014-0207>

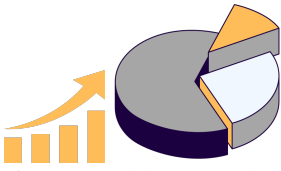

Abstract Objective. *The article studies the managerial aspects of Ukraine's digital economy.*

Methods. *The following methods were used to achieve the research goal: critical analysis of scientific sources - to identify the main trends and challenges of digitalisation in Ukraine; synthesis method - to integrate different approaches to managing digital transformations in the economy; tabular and graphical methods - for visual comparison and visualisation of data; method of scientific abstraction - to formulate general trends and prospects for managing the digital economy.*

Results. *It is established that the digital society, particularly the digital economy, is a modern trend that requires rapid adaptation and preparation for new challenges. It is noted that digitalisation is a key factor in the development of the modern economy, which stimulates the transformation of traditional business models and the creation of new forms of interaction between market participants. The management of the digital economy has several features due to globalisation, digitalisation and rapid changes in the technological environment. Among the key technologies that contribute to the digital transformation of companies is big data collected from various points of interaction, which, thanks to machine learning, accelerates the development of effective solutions and ensures the generation of knowledge in near real time. Another important technology is artificial intelligence, which allows the analysis of large amounts of data by integrating advanced information technologies with management science, which helps to create innovative approaches to solving management problems. Using artificial intelligence systems in management is an important stage in developing both theoretical and practical aspects of management.*

Conclusions. *The study has confirmed that the digitalisation of Ukraine's economy is a key tool for increasing competitiveness and integration into the world community. The management aspects of the digital economy need to be adapted to rapid technological changes and global challenges. Ukraine needs to create*

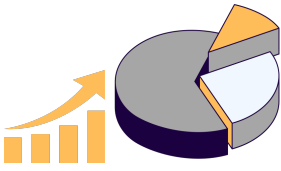
favourable conditions for developing the digital economy and attract investment in digital infrastructure. The main factor of success is the introduction of innovative technologies, in particular artificial intelligence, which increases the efficiency of management processes through the automation of complex tasks, accurate forecasting and personalised solutions.

Keywords: *technological innovations, e-governance, digital resources, economic transformation, managerial efficiency.*

Постановка проблеми. Цифровізація економіки – це глобальний тренд, який трансформує бізнес-моделі, державне управління та міжнародну конкурентоспроможність. Для України, яка прагне інтегруватися до світової спільноти, цифрова трансформація – це ключовий інструмент, який допоможе підвищити конкурентоспроможність та прискорить її економічне зростання. Водночас процес цифровізації економіки супроводжується й рядом викликів, що потребують негайного вирішення. Серед них найбільш критичними зараз є гарантування кібербезпеки цифрової інфраструктури та інтеграція цифрових технологій у державне управління.

Управління цифровою економікою вимагає нових підходів до менеджменту, які базуються на використанні великих даних (аналізують великі масиви інформації для прийняття ефективних рішень), штучного інтелекту (автоматизує складні завдання й забезпечує прогнозування), блокчейн-технологій (гарантують прозорість та безпеку в транзакціях) тощо. Усі ці аспекти створюють значну проблему, вирішення якої є необхідним для досягнення економічної стабільності та сталого розвитку України в умовах цифрової епохи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цифрова економіка є об'єктом численних досліджень вітчизняних та закордонних економістів. Серед авторів, які вивчали тему цифровізації, можна виокремити С. Башлая та І. Яремко, що досліджували основні аспекти цифровізації економіки України в контексті євроінтеграційних процесів, зокрема з практичного погляду [1]. Автори

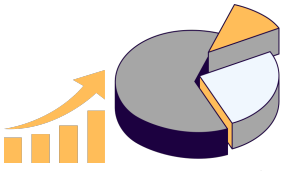

визначили, що цифровізація економіки оптимізує бізнес-процеси; створює нові продукти та послуги, використовуючи віртуальну реальність, хмарні сервіси, штучний інтелект тощо; економить кошти, використовуючи автоматизацію та роботизацію бізнес-процесів тощо; пропонує абсолютно нові бізнес-рішення.

І. Дашко та І. Михайліченко розглянули проблеми та обґрунтували перспективи застосування цифрових технологій в Україні [2]. Науковці дослідили світовий досвід та визначили, що рівень розвитку цифрових технологій є одним із ключових чинників конкурентоспроможності економіки. О. Коваль та О. Лишак проаналізували вплив цифрової трансформації на сучасну економіку, зокрема на бізнес-процеси та соціально-економічні системи [3]. Особливу увагу автори приділили викликам, пов'язаним із кібербезпекою та захистом особистих даних. Окрім того, науковці розглянули перспективи розвитку цифрових технологій у контексті міжнародних програм цифровізації. Г. Мельничук систематизувала можливості та переваги цифровізації бізнес-процесів, управлінських і персональних процесів підприємств та їхніх бізнес-моделей загалом [4]. Авторка визначила ключові проблеми цифрової трансформації підприємств, а також загрози й ризики від цифровізації.

Л. Батченко та О. Рева досліджували тенденції та перспективи цифровізації економіки [5]. Науковці зазначили, що цифрові технології суттєво трансформували традиційні галузі економіки та підсилили рівень їхньої конкуренції в глобальному вимірі. К. Пугачевська визначила критерії для аналізу наявності цифрових феноменів в економіці та їхній вплив на соціально-економічні відносини [6]. У статті наведено аналіз причин виникнення цифрової економіки та визначено ключові фактори її розвитку.

О. Череп, І. Дашко, Л. Бехтер та Р. Підлісний визначили виклики цифрової економіки, сильні та слабкі сторони цифровізації, а також запропонували заходи для посилення позитивних аспектів і подолання викликів на міжнародному та національному рівнях [7].

Г. Машлій, О. Мосій та М. Пельчер проаналізували перспективи впровадження штучного інтелекту в Україні [8]. Автори провели опитування менеджерів вітчизняних підприємств щодо готовності практичного застосування новітніх наукових розробок та навели конкретні пропозиції щодо удосконалення управління розвитком штучного інтелекту.

О. Кондрат проаналізував та структурував ключові ризики використання штучного інтелекту в процесі управління підприємством. Науковець дослідив способи його використання найбільшими світовими компаніями та обґрунтував процес упровадження цієї технології в менеджменті вітчизняних підприємств [9].

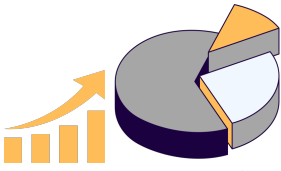
Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Аналізуючи проведені дослідження, ми виявили, що автори найчастіше вивчають питання оптимізації бізнес-процесів, викликів кібербезпеки, переваг та особливостей упровадження штучного інтелекту та аналізу міжнародного досвіду, що засвідчує важливу роль цифрових технологій у підвищенні конкурентоспроможності економіки. Однак вони лише частково охоплюють управлінські фактори цифрової економіки. Наше дослідження спрямоване на узагальнення цих аспектів та пошук рішень для ефективного управління цифровою економікою України, що й визначає його актуальність та наукову новизну.

Формулювання цілей статті (визначення завдань). Метою статті є дослідження управлінських аспектів цифрової економіки України.

Завдання дослідження:

1. Розглянути поняття цифровізації та особливості управління цифровою економікою. Для цього ми здійснимо критичний аналіз наукових джерел, результатом якого стане систематизація інформації про основні тенденції, виклики та перспективи цифровізації в Україні. Використовуючи метод синтезу, ми інтегруємо різні підходи до управління цифровими трансформаціями в єдину систему.

2. Дослідити основні аспекти застосування штучного інтелекту в управлінських процесах. Застосовуючи метод наукового абстрагування, ми сформулюємо загальні тенденції та перспективи впровадження штучного інтелекту в управлінні. Результатом стане виявлення ключових переваг, ризиків та формулювання рекомендацій щодо використання ШІ в управлінні цифровою економікою України. Для кращої систематизації та візуалізації інформації застосуємо табличну та графічну форми її подання.

Виклад основного матеріалу дослідження.

І. Поняття цифровізації та особливості управління цифровою економікою.

Третя промислова революція, відома також як цифрова, стала визначним етапом у розвитку людства, охоплюючи кінець ХХ століття. Її ключові досягнення та інноваційні прориви включали:

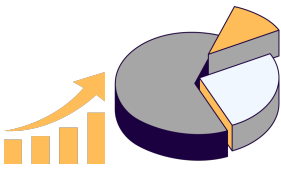
- цифровізацію та розвиток електроніки;
- широке використання електроніки та інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для автоматизації;
- запровадження програмного забезпечення та програмованих логічних контролерів (PLC) [10].

Цифрове суспільство, а особливо цифрова економіка, є сучасним трендом, що вимагає швидкої адаптації та підготовки до нових викликів [1 ай].

Цифрова економіка – це вид економіки, що базується на використанні цифрових технологій у процесах виробництва, розподілу та споживання товарів і послуг. Завдяки таким технологіям, як комп'ютери, інтернет та штучний інтелект, значно підвищуються ефективність та продуктивність економічної діяльності.

І. Дашко та Л. Михайліченко зазначають, що цифрова економіка має ряд особливостей, які відрізняють її від традиційної:

- формування нових бізнес-моделей, таких як електронна комерція та онлайн-банкінг;

– орієнтація на потреби споживачів, які все більше залучені до процесу розробки та використання товарів і послуг, починаючи з етапу наукових досліджень;

– важливість розвитку, де зміни вартості додаються в результаті роботи виробничих підрозділів, що сприяє створенню нових робочих місць і сегментів, відкриваючи безліч можливостей для бізнесу та творчості [2, с. 239].

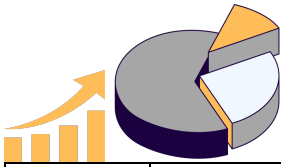
Цифровізація – це процес упровадження цифрових технологій, які трансформують і вдосконалюють різні сфери нашого життя: від способів спілкування між людьми до методів виробництва та споживання товарів і послуг [6]. Реалізувати ці зміни можливо лише шляхом інтеграції ідей, заходів та ініціатив цифровізації з національними, регіональними та галузевими стратегіями розвитку України [3].

Цифровізація економіки відкриває нові можливості для розвитку та трансформації традиційних бізнес-моделей (табл. 1).

Таблиця 1

Основні форми цифровізації

№ з/п	Форма	Опис
1	Розвиток підприємств електронної промисловості	Включає виробництво мікрочипів, комп'ютерів, телекомунікаційного обладнання та побутової електроніки, а також розвиток компаній, які надають послуги у сфері цифрових технологій. Ці підприємства стали основними драйверами інновацій і забезпечують інфраструктуру для широкомасштабної цифровізації
2	Поширення електронного бізнесу	Особливо важливим є розвиток електронної торгівлі та комерції, які дають змогу компаніям і споживачам зручніше здійснювати покупки й продавати товари через онлайн-платформи. Це включає не тільки традиційний ритейл, а й нові бізнес-моделі, такі як маркетплейси, онлайн-сервіси підписки тощо
3	Поява віртуальних підприємств	Це компанії, які функціонують у мережі, об'єднуючи агентів, що працюють у комп'ютеризованому середовищі, з можливістю розміщення в різних країнах і регіонах. Віртуальні підприємства часто мають гнучку структуру, що дозволяє їм швидко адаптуватися до змінюваних умов ринку та технологічних інновацій
4	Виникнення нових бізнес-моделей	Окрім традиційних форм бізнесу, з'являються нові моделі, такі як краудінвестинг, краудфандинг та краудсорсинг, які використовують колективні ресурси для досягнення спільних цілей. Це дозволяє залучати інвестиції або

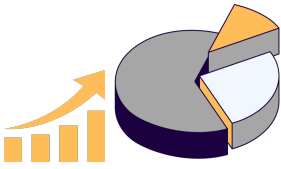
		отримувати фінансування від великої кількості людей, а також використовувати громадський інтелект і ресурси для вирішення різних завдань
--	--	--

Джерело: [4, с. 126]

Сьогодні Україна має всі умови для здійснення так званого «цифрового стрибка» та переходу на вищий технологічний рівень. По-перше, Україна виробляє та успішно використовує різні цифрові технології. Вітчизняні компанії позитивно зарекомендували себе на міжнародних технологічних ринках. По-друге, сьогодні в Україні спостерігається відновлення попиту на сучасні технології, що стало можливим завдяки дистрибуції високотехнологічного обладнання, локальним представництвам міжнародних виробників та посиленню інноваційної діяльності в різних сферах економіки та бізнесу. По-третє, країна підвищує ефективність в управлінні бізнесом і державними процесами шляхом інтеграції якісних технологічних продуктів та послуг. По-четверте, у країні поступово розвивається культура інновацій, що відображено в інноваційних рейтингах, таких як Global Innovation Index [7, с. 134].

Отже, цифровізація є ключовим фактором розвитку сучасної економіки, що стимулює трансформацію традиційних бізнес-моделей та створення нових форм взаємодії між учасниками ринку. Вона відкриває безліч можливостей для інновацій, підвищення ефективності та адаптації до змінюваних умов глобального середовища, що вимагає нових підходів до управління та стратегії розвитку. Однак управління цифровою економікою має певні особливості, які визначають її розвиток в умовах глобалізації, цифровізації та швидких змін у технологічному середовищі.

Основні аспекти, які характеризують управління цифровою економікою, згруповано в табл. 2.

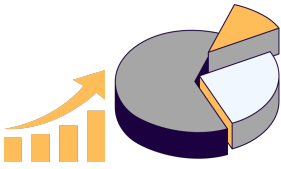
Таблиця 2

Особливості управління цифровою економікою

№ з/п	Особливості	Опис
1	Інноваційність та адаптивність	Цифрова економіка базується на постійному впровадженні інновацій, де ключову роль відіграють новітні технології, такі як штучний інтелект, блокчейн, інтернет речей та великі дані. Організації мають бути готовими до швидкої адаптації до змін
2	Глобальна інтеграція	В умовах глобалізації компанії часто працюють на міжнародних ринках, що означає необхідність урахування різних нормативно-правових актів, культурних особливостей та економічних умов. Управління цифровими активами вимагає також ефективного використання інфраструктури для транскордонних операцій
3	Збільшення значення даних	Великі дані (Big Data) стають основою для прийняття бізнес-рішень. Їхній аналіз і використання дають змогу отримати глибоке розуміння ринку, поведінки споживачів і операційних процесів. Це сприяє персоналізації послуг і товарів.
4	Цифрова трансформація бізнес-процесів	Технології автоматизації та оптимізації бізнес-процесів допомагають знижувати витрати, підвищувати ефективність і швидкість операцій. Організації мають інвестувати в технології для оптимізації внутрішніх процесів, управління ланцюгами постачання та комунікації з клієнтами
5	Кібербезпека та захист даних	Цифрова економіка передбачає обробку великих обсягів чутливої інформації, що робить її вразливою до кіберзагроз. Управління цифровою економікою має включати ефективні стратегії безпеки та захисту даних
6	Регулювання і стандартизація	Швидкий розвиток технологій випереджає законодавство, що створює проблеми для управління цифровими активами. Органи влади мають розробляти нові стандарти й нормативи, щоб ефективно регулювати цифрову економіку, забезпечувати конкурентоспроможність та захист прав споживачів
7	Розвиток людського капіталу	Цифровізація вимагає нових навичок і знань. Тому розвиток кадрів, навчання й підвищення кваліфікації є важливими для успішного управління цифровою економікою
8	Міжнародна конкуренція	Цифрові компанії можуть змагатися на глобальному рівні, що збільшує конкуренцію між підприємствами з різних країн.

Джерело: авторська розробка

Основними технологіями, які сприятимуть цифровій трансформації компаній, є, по-перше, великі дані, зібрані з різних точок взаємодії для аналітики, яку стимулює машинне навчання, що значно прискорює розробку ефективних рішень і дозволяє генерувати знання майже в режимі реального часу; по-друге, штучний інтелект, що дозволяє аналізувати дані в масштабах, які важко уявити.

II. Основні аспекти застосування штучного інтелекту в управлінських процесах.

Штучний інтелект є центральним рушієм розвитку цифрової економіки, оскільки належить до категорії «проривних» технологій, які є базою четвертої промислової революції [11, с. 10]. О. Піжук зазначає, що розвиток штучного інтелекту забезпечується завдяки цифровізації, швидкому зростанню обчислювальної потужності та постійному розвитку алгоритмів штучного інтелекту [12, с. 43].

Всі три фактори створюють екосистему, де штучний інтелект вже не лише науковий інструмент, а й бізнес-ресурс, який активно використовують компанії для підвищення ефективності, інновацій і конкурентоспроможності на ринку.

Зауважимо, що в Україні використання штучного інтелекту перебуває на початкових етапах розвитку, однак вже є й певні досягнення в різних галузях. Застосування штучного інтелекту в країні може стати важливим драйвером економічного зростання та підвищення ефективності бізнесу. У зв'язку з цим доцільно надати інформацію про поточний та прогнозований розмір ринку штучного інтелекту в Україні (рис. 1).

Бачимо, що у 2022 році спостерігалось зниження розміру ринку штучного інтелекту в Україні, що було зумовлено повномасштабним вторгненням росії. Проте, за прогнозами Statista Market Insights, ринок штучного інтелекту в Україні до 2030 року буде щорічно зростати.

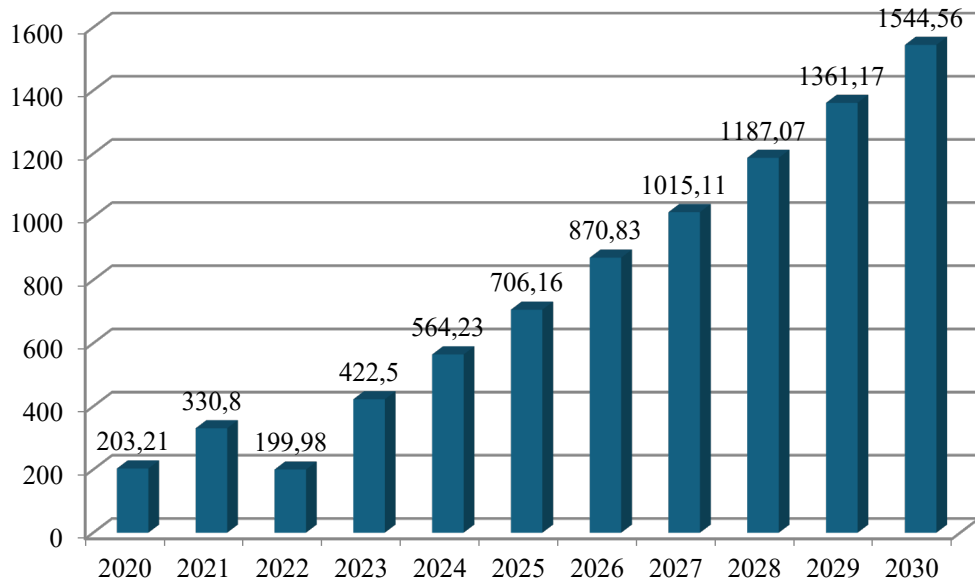
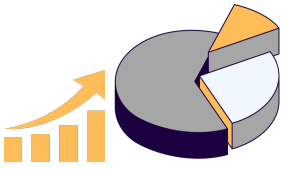
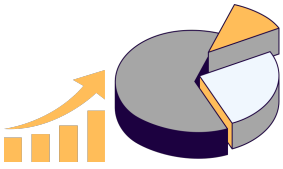

Рис. 1. Поточний та прогнозний розмір ринку штучного інтелекту в Україні

Джерело: побудовано за даними [13]

До основних передумов розвитку цифрової економіки в Україні можна віднести декілька ключових аспектів: освітня система має значний потенціал для підготовки спеціалістів у галузі цифрових технологій; розроблені унікальні організаційно-технологічні підходи для створення ефективної інфраструктури цифрової економіки; інтеграція та впровадження конкретних кейсів, що ґрунтуються на сучасних принципах цифровізації, забезпечать синергетичний ефект, який сприятиме загальному економічному зростанню [12, с. 44].

Упровадження штучного інтелекту має значний потенціал для розв'язання ключових проблем розвитку людства, якщо він використовується належним чином. По-перше, штучний інтелект може допомогти в подоланні негативних стереотипів та упереджень у прийнятті рішень. Технології, як GL.AI, здатні здійснювати аналіз транзакцій, виявляти шахрайство або неточності без впливу людських упереджень. Завдяки цьому штучний інтелект може допомогти в боротьбі з корупцією, нечесними практиками та іншими формами зловживань, забезпечуючи більшу об'єктивність і справедливість. По-друге, ще одна важлива роль штучного інтелекту – це допомога в боротьбі з екологічними проблемами.

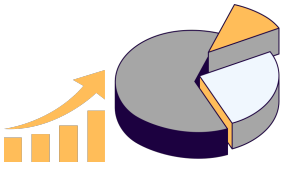

Розвиток штучного інтелекту дозволяє автоматично моніторити зміни в екосистемах, аналізувати стан довкілля та прогнозувати наслідки певних дій. Програми, що використовують супутникові зображення для моніторингу лісів, кліматичних змін, забруднення води та повітря, можуть значно покращити ефективність екологічних досліджень, оптимізуючи ресурси та час, необхідний для прийняття рішень щодо охорони природи. І, по-третє, упровадження штучного інтелекту відкриває великі можливості для оптимізації бізнес-процесів. Завдяки його застосуванню підприємства можуть значно поліпшити взаємодію з клієнтами (через чат-боти та автоматизовані системи підтримки), зменшити витрати, підвищити ефективність управлінських процесів та зробити точніші прогнози [8, с. 83].

Використання систем штучного інтелекту в управлінні є важливим етапом у розвитку як теоретичних аспектів менеджменту, так і практичних сфер діяльності. Штучний інтелект інтегрує передові інформаційні технології з наукою про менеджмент, що дозволяє створювати інноваційні підходи до розв'язання управлінських задач [14, с. 76].

Серед прикладів використання систем штучного інтелекту для прийняття рішень є:

- системи контекстуальної реклами (використовують алгоритми для адаптації рекламних повідомлень до індивідуальних уподобань користувачів, що забезпечує вищу ефективність реклами та кращий взаємозв'язок зі споживачем);
- системи автоматичного розпізнавання та протидії кібератакам (виявляють і нейтралізують кібератаки в реальному часі, допомагаючи співробітникам безпеки вживати необхідних заходів для захисту даних і ресурсів);
- системи прийняття рішень щодо надання фінансування (обробляють великі обсяги даних, таких як кредитні історії, доходи та ризики клієнтів, щоб ухвалювати обґрунтовані рішення про надання кредитів);

- пошукові системи (допомагають здійснювати точніший контекстуальний пошук, включаючи адаптивний на підприємствах, що дозволяє зекономити час і зусилля користувачів при вивченні необхідної інформації);

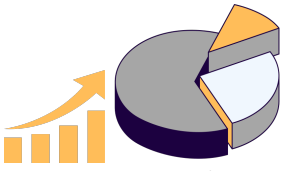
- системи безпеки (аналізують поведінку файлів у реальному часі й виявляють потенційно небезпечні програми, навчаючись на основі наявних загроз для швидшої реакції на нові варіанти шкідливого програмного забезпечення);

- автоматизовані симулятори присутності людини (можуть використовуватися в іграх, на біржах та в інших сферах для здійснення стратегічного аналізу зовнішнього середовища й прийняття оптимальних рішень) [15].

Нині штучний інтелект вже є невіддільною частиною діяльності багатьох компаній у всьому світі. Однак неможливо стверджувати, що в майбутньому він повністю замінить людські ресурси, оскільки наразі штучний інтелект потребує керування і вдосконалення. Водночас традиційні підходи до управління інноваціями орієнтовані на людину, але мають обмеження через нездатність повністю задовольняти інформаційні потреби та ефективно долати виклики [9, с. 114].

Загалом правильне використання штучного інтелекту здатне значно покращити ефективність суспільних і бізнес-процесів, а також забезпечити сталий розвиток у багатьох сферах. Зауважимо, що нині сталий розвиток охоплює не лише екологічні проблеми, а й широкий спектр економічних і соціальних аспектів [16, с. 88]. Важливо, щоб розвиток штучного інтелекту відбувався під належним контролем і з урахуванням етичних аспектів для уникнення небажаних наслідків та забезпечення максимальної користі для людства.

Висновки. Отже, дослідження підтвердило, що цифровізація економіки України є ключовим інструментом підвищення конкурентоспроможності та інтеграції у світову спільноту. Крім того, було встановлено, що управлінські

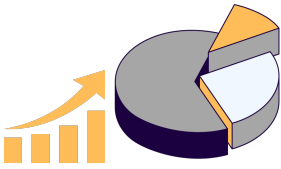

аспекти цифрової економіки України потребують адаптації до швидких технологічних змін і глобальних викликів. Україні необхідно створити сприятливі умови для подальшого розвитку цифрової економіки, а також для залучення інвестицій у цифрові інфраструктури. Основним фактором успіху є впровадження інноваційних технологій, серед яких штучний інтелект, що дозволяє підвищити ефективність управлінських процесів шляхом автоматизації складних завдань, точного прогнозування та персоналізованих рішень.

Перспективні напрями подальших досліджень. Подальші наукові дослідження можуть бути спрямовані на вивчення впливу цифрової трансформації на управлінські стратегії та розвиток організаційних структур в умовах швидких технологічних змін.

Список використаних джерел

1. Башлай С., Яремко І. Цифровізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-48> (дата звернення: 03.10.2024).
2. Дашко І., Михайліченко Л. Цифровізація економіки як нова реальність України в умовах сьогодення. *Економічний простір*. 2024. №190. С. 237–241. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1492> (дата звернення: 04.10.2024).
3. Коваль О., Лишак О. Характеристика цифрової трансформації економіки в умовах глобальних викликів. *Економіка та суспільство*. 2024. №66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-72> (дата звернення: 03.10.2024).
4. Мельничук Г., Мамалига В. Цифровізація економіки: можливості та загрози для ефективного функціонування підприємств. *Приазовський економічний вісник*. 2020. № 2(19). С. 125–130. URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2020/2_19_ukr/23.pdf (дата звернення: 04.10.2024).
5. Батченко Л. В., Рева О. В. Цифровізація економіки України: тенденції та перспективи. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та*

Східній Європі. 2023. №9. С. 12–19. <https://doi.org/10.32782/tourismhospceee-9-2> (дата звернення: 05.10.2024).

6. Пугачевська К.Й., Пугачевська К.С. Цифровізація економіки як фактор підвищення конкурентоспроможності країни. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 25. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/9.pdf (дата звернення: 02.10.2024).

7. Череп О., Дашко І., Бехтер Л., Підлісний Р. Переваги та виклики цифровізації економіки України. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Т. 9. № 1. С. 131–135. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-1-21> (дата звернення: 02.10.2024).

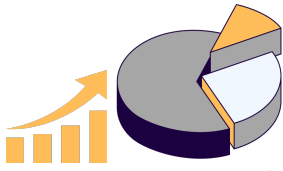
8. Машлій Г., Мосій О., Пельчер М. Дослідження управлінських аспектів використання штучного інтелекту. *Галицький економічний вісник*. Тернопіль: ТНТУ, 2019. Том 57. № 2. С. 80–89. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2019.02.080 (дата звернення: 03.10.2024).

9. Кондрат О. Б. Застосування штучного інтелекту в менеджменті інновацій. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2024. № 2. С. 109–115. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua//handle/123456789/55132> (дата звернення: 02.10.2024).

10. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього, 2018. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html> (дата звернення: 02.10.2024).

11. Скрипник С., Шпатакова О. Штучний інтелект як рушій розвитку цифрової економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. №9 (09). С. 10–13. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.9-2> (дата звернення: 03.10.2024).

12. Піжук О. І. Штучний інтелект як один із ключових драйверів цифрової трансформації економіки. *Економіка, управління та адміністрування*. 2019. №3(89). С. 41–46. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2019-3\(89\)-41-46](https://doi.org/10.26642/ema-2019-3(89)-41-46) (дата звернення: 04.10.2024).

13. Artificial Intelligence - Ukraine | Market Forecast. *Statista*. URL: <https://www.statista.com/outlook/tmo/artificial-intelligence/ukraine#global-comparison> (date of access: 07.10.2024).
14. Дриньов Д., Войтех К., Тимошенко Р. Штучний інтелект в процесі прийняття та реалізації управлінських рішень. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 18. С. 74–79. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.18.7> (дата звернення: 03.10.2024).
15. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні : монографія. За заг. ред. А.І. Шевченка. Київ: Інститут проблем штучного інтелекту МОН і НАН України, 2023. 305 с. URL: https://jai.in.ua/archive/2023/ai_mono.pdf (дата звернення: 03.10.2024).
16. Рудевська В., Швець Н., Танасе В. Цивілізаційний розвиток як передумова прогресу в досягненні цілей сталого розвитку. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*. 2024. № 1(51).С. 86–96. DOI: <https://doi.org/10.55643/ser.1.51.2024.550> (дата звернення: 04.10.2024).